

گنجینه بقعه شیخ صفی الدین

در سال ۱۳۴۸ کتابخانه ملی تبریز اقدام به چاپ سندی کرد که صورت اموال بقعه شیخ صفی در ۲۴۰ سال پیش را شامل می‌شد و به دستور سید محمد قاسم بیگ صفوی، متولی بزرگ بقعه، از اموال و نفایس بازمانده از یغمای آستان شیخ صفی، به سال ۱۱۷۲ هـ. ق. تهیه شده بود.

اصل سند طوماری بود به طول ۵۷۵ سانتی‌متر و عرض ۱۲ سانتی‌متر و به خط ملامحمد طاهر مستوفی نگارش یافته و به دلیل تعیین مشخصات مقداری اوراق پراکنده و جزوات قرآنی باقی مانده در بقعه از ارزش فوق‌العاده‌ای برخوردار بود. بعد از انتشار آن سند، تا این تاریخ سند دیگری که مربوط به صورت اموال بقعه بعد از واقعه تاراج کتابهای بقعه توسط روسها در جریان جنگهای ایران و روس (۱۲۴۱-۱۲۴۳ هـ. ق.) باشد، انتشار نیافته است. دست حوادث نسخه‌ای را در اختیار من گذاشت که در وهله اول بدین سبب که خط آن بدست فرد آشنایی نوشته شده بود و بوی کهنگی سالیان را می‌داد نظرم را جلب کرد. اما بعد از آنکه به دقت به مطالعه و بررسی آن پرداختم دریافتم که مطالب آن صورت اموال و کتابهای بقعه شیخ صفی الدین اردبیلی است و انتشار آن برای پژوهشگران و علاقه‌مندان خالی از فایده نخواهد بود.

این سند که برای اولین بار معرفی می‌شود، مشتمل بر فهرست اموال باقیمانده از بقعه پس از غارت روسها است و قابل مقایسه با سند انتشار یافته کتابخانه ملی تبریز می‌باشد. این سند دفترچه‌ای است ۲۰ صفحه‌ای با خط نستعلیق و نسبتاً خوانا که اموال بقعه به ترتیب از درهای بقعه و صندوقهای قبرهای اشخاص مدفون در بقعه شروع و با ذکر اسباب چراغ و قندیل

و فرشها ادامه یافته و به کتابهای کتابخانه می‌رسد. پس از آن اشیاء متفرقه و رحلها و پیراهن علم و قلاب و پارچه‌ها و پوش صندوقها و پرده‌ها و بالاخره چینی آلات صورت برداری شده‌اند و کلیه ارقام به سیاق است.

متن سند بنا به قرآینی به خط میرزا آقا سررشته دار دنبلی است، که در حدود سالهای ۱۳۰۶ و ۱۳۰۷ هجری قمری تهیه شده است. میرزا آقا سررشته دار در آن زمان در دست‌گاه مظفرالدین میرزا ولیعهد ناصرالدین شاه در تبریز خدمت می‌کرده است و از اطرافیان امیرنظام گروسی بوده و بعدها طی سالیان ۱۳۰۹ تا ۱۳۱۳ ه.ق. به عنوان نماینده امیرنظام برای سرکشی و سان و پرداخت مواجب افواج آذربایجان به شهرهای اطراف می‌رفته است.

سند به دقت خوانده شده و ارقام سیاق به اعداد امروزی درآمده‌اند. مقایسه این فهرست و مندرجات سند چاپ شده کتابخانه ملی تبریز با اشیاء و کتابهای موجود در بقعه و موزه‌های مختلف در اینمختصر امکان‌پذیر نیست و خود می‌تواند موضوع تحقیقی مستقل قرار بگیرد. محتویات این سند برای پیدا کردن اسناد و مدارک تازه از فهرست اموال بقعه کمک بزرگی خواهد نمود. متن کامل سند بدین شرح است:

[درها و صندوق مقابر بقعه شیخ صفی‌الدین]

درب دو لنگه با جارآئینه و قلابه و رزه نقره واقعه در سمت قبله مرقد شریف ارتضاعاً یک ذرع و نیم و عرضاً سه چارک که در روی طاقهای درب مزبور هجده پارچه گل کاری و لچکه مطلای کنده کار است. از آثار عهد صفی میرزای مرحوم از منبرهای حضرت شیخ علیه‌الرحمه و ب. سرکاری رشیدبیک نخجوانی می‌باشد. سنه هزار و چهل و پنج هجری ۱۰۴۵ یک باب.

درب نقره با جارآئینه و چفته رزه‌های نقره مرقد شریف حضرت شاه اسماعیل الصفوی انارالله برهانه مشرف به شاه‌نشین که هشت پارچه گل کاری در روی لنگه‌های درب مندرج شده و دو پارچه از آن افتاده و مفقود شده و الان شش پارچه گل کاری در روی لنگه درب باقی و در یکی از آنها این سه مصراع مرقوم است.

کاؤل کل تاج دولت ازوی بشکفت

یکباب که با سپهر شد طاقش جفت

ایا ز چه نُه شده در جنت. [ناخوانا] گفت

معین می‌شود دو سه مصراع اول از قرینه افتاده، کهنه و تاریخ و بانی معلومی نمی‌شود.

یک باب

درب نقره دو لنگه، ایضاً با جارآئینه و چفته رزه‌های نقره واقعه در جنب درب طلا

مشهور به مقام حضرت صاحب صلوات الله علیه و علی آبائه الکرام، ارتفاعاً یک ذرع و نیم و عرضاً سه چارک که در روی طاقهای درب مزبور ده پارچه گل کاری مطلاً و کنده کاری و مکتوب، نذری قلیچ خان مهرانی می باشد. سنه ۱۰۶۸. یک باب

درب نقره حرمخانه واقعه در شاه نشین که درب نقره صحن اسقاط و شکست شده بودند، برداشته، جهت حرمخانه درست کرده اند. با جار آئینه و قلابه. یک باب
سندوق مرقد منور حضرت شیخ صفی الدین علیه الرحمة، ارتفاعاً یک ذرع و یک چارک و طولاً دو ذرع و سه چارک و عرضاً یک ذرع. و خود صندوق ظاهراً از چوب صندل و عود و غیره باشد که منبت کاری و بعضی جاها خاتم سازی است. چهار قبه در چهار گوشه صندوق می باشد که دو عدد از آن قبه نقره و ساده در پائین پا و دو عدد دیگر در بالا سر منصوب و به تفصیل ذیل است و در روی صندوق

قبه نقره مطلا در طرف قبله و در روی قبه هفت عدد گل طلا که سه عدد از آن بزرگ و چهار عدد کوچک، مرصع به یاقوت و لعل و فیروزج و در سرقبه نیز گل کوچک طلا و نگین دار است. گویا پنج گل طلا افتاده، جای آنها در روی قبه خالی و معلوم است.
قبه نقره مطلا در پشت قبله که در روی قبه مزبور هشت عدد گل طلا و مرصع به یاقوت و فیروزج می باشد. چهار عدد از آن بزرگ و چهار عدد کوچک است. و در سرقبه نیز گل کوچک طلا بدون نگین می باشد.

هشت عدد جام کوچک محکوک از نقره منصوب و ایضاً لوح نقره در پشت قبله صندوق مندرج می باشد که مکتوبه لوح به سواد قلم این است
بانی هذا المرقد العلیّ و المشهد القدسیه الولی الله الوالی صفی الحق و الذین قدس سره.
العبد موسی الصفوی.

صندوقهای مزار حرم محترم

صندوق چوبی منبت کار در دالان حرمخانه

صندوق چوبی منبت کار واقعه در ایوان حرمخانه

صندوقهای چوبی و ساده بدون طلا و نقره در اطراف صندوق حضرت شیخ

علیه الرحمة در روی مزار شریف مفصله چهار عدد

صندوق چوبی و ساده مزار جناب شیخ صدرالدین موسی علیه الرحمة. عدد

صندوق چوبی و ساده جناب سلطان ابراهیم حیدر علیه الرحمة. عدد

صندوق چوبی جناب سلطان حیدر قاضی رحمة الله. عدد

صندوق چوبی جناب سلطانعلی میرزا علیه الرحمة. عدد

صندوق مرقد شریف حضرت شاه اسماعیل الصفوی انارائه برهانه که به تمامها

خاتم سازی بی مثل و عدیل و مستغنی از تعریف است علی المشهور از ولایت هند حمل و نقل کرده اند. ارتفاعاً پنج چارک و طولاً یک ذرع و سه چارک و عرضاً سه چارک و چیزی زیاد می باشد. عدد

صندوق ایضاً در حرمخانه پنج عدد

صندوق جهت حرم محترم حضرت شیخ صفی الدین علیه الرحمه منبت کار. عدد

صندوق سایر خواتین محترمه چهار عدد. خاتم ساز، منبت کار.

اسباب چراغ

اسباب چراغ

شمع سوز برنجی مشبک و مکتوب، طرح قدیم. عدد

شمع سوز برنجی مکتوب سواد قلم، طرح قدیم. عدد

شمع سوز بزرگ برنجی قدیم که محکوک [است] ارتفاعاً یک ذرع. عدد

ایضاً شمع سوز بزرگ برنجی و محکوک، ارتفاعاً سه چارک و نیم. عدد

شمع سوز برنجی ساده و قدیم، ایضاً. عدد

شمع سوز کوچک محکوک و مشبک قدیم. عدد

شمع سوز برنجی دوسر و محکوک. عدد

جار برنجی شاخه دار و قدیم. عدد

شمع سوز برنجی قدیم، ارتفاعاً نیم ذرع. عدد

شمع سوز ۰۸ س طرح قدیم جهت قرآن خوانی حفاظ آستانه هفت عدد

چراغ مس پی سوز، دو عدد

چراغ مس شمع سوز ۹ عدد

چراغ برنجی بزرگ و کوچک و قدیم ۱۰ عدد

شمع سوز ریخته بزرگ و کوچک، قدیم ۴۲ عدد

شمع سوز برنجی ریخته ایضاً سواد قلم با نقره دو عدد

شمع سوز دوسری، ریخته، سواد قلم، طرح قدیم دو عدد.

شمع سوز خاتم و بلوری ۴ عدد خاتم شکسته یک عدد بلور و بارفتن ۳ عدد

شمع سوز ریخته کار قدیم ۵ عدد

پایه شمع سوز و پی سوز که شکسته و ناقص است. چند پارچه

لامپای آویز. دارالحفاظ. تازه و اصلاح شده ۵ عدد

فندیل

فندیل

- فندیل بلور و شکسته که سر و ته آن مس و مطلا است با زنجیر. عدد
فندیل شیشه طاس نما و منقوب با دستگیره. عدد
فندیل نقره ایضاً کوچک ۹ عدد
فندیل مس بزرگ. عدد
فندیل مس دارالحفاظ، بزرگ و کوچک، ۵۸ عدد
گوی آویز بزرگ ۳ عدد
گوی آویز کوچک ۱۰ عدد
ساعت آویز بزرگ هفته کوک. عدد
ساعت آویز زنگ دار. عدد

فروش

- قالیچه مسندی و جای نماز که در حجره خزانه است
قالیچه جای نماز کار قدیم، بزرگ و کوچک، ۱۳ تخته
جای نماز سفید بخیه دوز و ... [ناخوانا] یک تخته
قالیچه مسندی ابریشم بافت کار قدیم، تازه شده ۳ تخته
گلیم مسندی کار ترکمان، قدیم و مستعمل دو تخته

فرش دارالحفاظ

فرش دارالحفاظ که مرحوم مغفور صدرالممالک اردبیلی از دارالخلافه طهران
فرستاده اند

- فرش اطاقهای دارالحفاظ که سه اطاق فرش و سه اطاق دیگر بدون فرش است ۶ تخته
قالیچه کوچک و مستعمل در سه اطاق ۴ تخته
نمد اسقاط و تازه شده دو تخته
نمد خراسان کله و کناره ۳ تخته
قالی بزرگ میانه [یک] تخته

فرش شاه نشین

فرش شاه نشین

قالی کهنه و مستعمل که صاحب منصب روس در زمان قدیم داده [یک] تخته

قالیچه مستعمل کناره دو تخته
 گلیم تازه شده و اسقاط [یک] تخته
 قالیچه کناره و مستعمل که در روضه حضرت شاه اسماعیل علیه الرحمة انداخته اند.
 [یک تخته]

فرش و لوازمات کشیک خانه نشیمن خدام آستانه

قالیچه کوچک مستعمل ۳ تخته
 نمد کهنه [یک] تخته
 پلاس مستعمل ۷ تخته
 کرسی چوبی کوچک. عدد. لامپای آویز. عدد. سماور کوچک. عدد
 استکان نعلبکی دست. قوری چینی عدد. قهوه مینی. عدد
 جام برنجی و مس کوچک ۵ عدد. قندشکن. عدد. بادیه مس بزرگ. عدد.
 آبگوشت خور مس عدد. کاسه مس عدد. لگن دست شوری مس عدد.
 قهوه جوش مس عدد. قلیان مس با سر عدد. گلیم مستعمل در دهلیز تخته.

کتابخانه در بابت دستخط مبارک حضرات ائمه علیهم السلام

بیاض

بیاض به دستخط مبارک حضرت امیر مؤمنان علی ابن ابیطالب صلوات الله علیه و آله
 به خط کوفی در پوست آهو، از ابتدای سوره تبارک تا آخر سوره والمرسلات. عدد اوراق مرزومه
 هفتاد و هفت ورق و رقم و تاریخ به خط مبارک بدین مضمون. کتبه و ذهبه علی بن ابیطالب
 سبع هجریه. جلد ضربی کار اصفهان و قاب بیاض، پارچه اطلس. جلد.
 ایضاً بیاض به دستخط مبارک حضرت امیر مؤمنان صلوات الله علیه و آله به خط کوفی
 در پوست آهو، از ابتدای سوره طلاق تا آخر سوره و الناس عدد اوراق مرزومه پنجاه و یک ورق و
 رقم بخط مبارک کتبه علی ابن ابیطالب جلد کار اصفهان. بوقچه زری با لفافه کتان. جلد.
 بیاض منسوب به دستخط مبارک حضرت امام حسن علیه الصلوة والسلام به خط
 کوفی در پوست آهو از جزء سوره اعراف الی جزء سوره انفال، عدد اوراق مرزومه هشتاد و چهار
 ورق از موقوفه شاه عباس الصفوی، بوقچه زری با لفافه کتان، کار اصفهان. جلد.
 بیاض منسوب به دستخط مبارک حضرت امام حسن علیه الصلوة والسلام، ایضاً به
 خط کوفی در پوست آهو. عدد اوراق مرزومه چهل و دو ورق از موقوفه شاه عباس الصفوی در جلد
 تیماج. جلد.

بیاض منسوب به دستخط مبارک حضرت امیر صلوات الله علیه و آله به خط کوفی در پوست آهو. یک جزو از اول سوره حجر تا آخر سوره النحل در جلد تیماج ضربی تاریخ و واقف معلوم نیست. جلد.

بیاض منسوب به دستخط مبارک یکی از حضرات ائمه علیهم السلام. به خط کوفی در پوست آهو از آیات سوره احقاف و سوره محمد صلی الله علیه و آله و سوره فتح. جلد کار اصفهان از موقوفه شاه عباس الصفوی. عدد اوراق یازده ورق با بوقچه زری و کتان. جلد. تمام مصحف بیاضی منسوب به خط مبارک یکی از حضرات ائمه علیهم والسلام به خط کوفی در پوست آهو، مذهب و مجلد به جلد ساغری و ضربی در قاب زربفت و مستعمل. واقف معلوم نیست. جلد.

بیاض به خط کوفی در پوست آهو از ابتدای سوره تبارک الذی بیده الملك الی آخر کلام الله، مجلد به جلد ساغری. واقف معلوم نیست. جلد.

بیاض به خط کوفی در پوست آهو از موقوفه شاه عباس الصفوی اوراق مکتوبه هفده ورق در جلد تیماج ضربی و مذهب. جلد.

بیاض ایضاً به خط کوفی در پوست آهو از اول سوره اقرب الناس تا آیه الم تعلم ان الله يعلم ما فی السماء و الارض، از موقوفه شاه عباس الصفوی. جلد.

بیاض بزرگ ایضاً به خط کوفی در پوست آهو مذهب و مجلد به جلد مقوی. جلد. بیاض به خط کوفی در پوست آهو، ابتداء از سوره احقاف تا آخر آیه عجوز عقیم. در سوره والزاریات، جمله تیماج. جلد.

بیاض به خط کوفی در پوست آهو ابتداء از آیه و اذ مصاد الجبل در سوره اعراف تا آخر آیه ولا اکبر الافی کتاب مبین در سوره یونس از اول و آخر دو ورق مذهب شده. جلد.

بیاض به خط کوفی در پوست آهو از ابتداء آیه و من یریدی الله فما له من مضل در سوره الزمر الی آخر سوره القارعة جلد تیماج. جلد.

بیاض بزرگ به خط کوفی در پوست آهو، ایضاً از موقوفه شاه عباس الصفوی مجلد به جلد تمام مذهب و ضربی با لفافه اطلس. جلد.

بیاض به خط کوفی در پوست آهو از ابتداء سوره فاتحه الکتاب تا آخر کلمه یومئذ یصدر الناس در سوره زلزله در جلد ساغری ضربی، جلد.

بیاض به خط کوفی در پوست آهو از ابتداء آیه و جنوده قال الذین یظنون انهم ملا قواله در سوره بقره تا آخر آیات سوره جائیه مجزی و بی جلد. جلد.

دو جلد از آیات قرآنی به خط کوفی الی معوذتین در پوست آهو، مذهب و مجزی.

بعضی اوراق به خط کوفی ایضاً در پوست آهو که مجزی است. عدد.

کلام الله

کلام الله بزرگ قطر، مشهور به قرآن هفت من از موقوفه و مرسله محمدشاه هندی به خط شمس الدین عبدالله فی سنه ۹۸۹ در کاغذ خانبالغ. قطر. طولاً سه چارک و عرضاً نیم ذرع در جلد ساغری و مذهب و ضربی تمام کار، با لفافه مخمل سبز. جلد.

کلام الله به خط یاقوت المستعصمی البغدادی در کاغذ خانبالغ به تاریخ ۷۸۵، تمام مذهب و مجلد به جلد ساغری و مذهب و ضربی از موقوفه حضرت شاه اسماعیل علیه الرحمه. جلد.

کلام الله ایضاً به خط یاقوت بن عبدالله به تاریخ ششصد و شصت و هشت در کاغذ خانبالغ، مذهب و مجلد در جلد ساغری، مذهب و ضربی. جلد.

کلام الله در کاغذ ترمه پشت گلی به خط جلی و خفی، دو باب طلا نوشته شده. از مرقومه همایون شاه بن ظهیرالدین محمد بابر، مورخه به تاریخ ۹۵۲ در جلد ساغری مذهب و ضربی. جلد.

کلام الله مکتوب به آب طلا در کاغذ خانبالغ به خط احمد ابن المحسنی مورخه ۷۳۹ در موقوفه بهرام میرزای بن شاه اسماعیل علیه الرحمه، مذهب و مجلد تمام کار در جلد ساغری و ضربی. جلد.

کلام الله به خط نسخ و مترجم در کاغذ خانبالغ و مجلد به جلد ساغری و مذهب و ضربی تمام کار، از موقوفه سلطان حمزه میرزا مورخه به تاریخ ۹۹۵. جلد.

کلام الله به خط ریحانی در کاغذ خانبالغ و مجلد به جلد ساغری مذهب و ضربی و تمام کار از موقوفه حاجی خان بیگ قرمانلو سنه یک هزار هجری. جلد.

کلام الله مکتوب به قلم جلی و خفی به آب طلا و لاجورد و مرکب در کاغذ خانبالغ مذهب و مجلد و در جلد ساغری ضربی از موقوفه ابوالفتح بهرام میرزا ابن شاه اسماعیل علیه الرحمه سنه ۹۴۶. جلد.

کلام الله مکتوب به دو قلم جلی و خفی در کاغذ خانبالغ مذهب و مجلد در جلد ساغری و ضربی واقف معلوم نیست. جلد.

کلام الله مذهب و مجلد در کاغذ خانبالغ و جلد ساغری و مذهب و ضربی از موقوفه مصطفی پاشا اوزون احمد فی سنه ۱۰۱۰. جلد.

کلام الله به خط جلی و خفی مذهب و مجلد در کاغذ خانبالغ مجلد به جلد ساغری و ضربی از موقوفه شاه طهماسب مرحوم. جلد.

- کلام الله به خط جلی و خفی ایضاً در کاغذ خانبالغ مذهب و مجدول در جلد ساغری مذهب و ضربی تاریخ رقم ۹۲۹. جلد.
- کلام الله به خط محمدباقر المطیب یزدی به تاریخ ۱۰۷۰، مترجم و مُحشاً در کاغذ خانبالغ و جلد ساغری، مذهب از موقوفه شاه سلطان حسین ۱۱۲۲. جلد.
- کلام الله به خط کوفی در کاغذ ترمه چند ورق از اول و آخر آن افتاده و به خط نسخ نوشته‌اند. در جلد تیماج. جلد.
- کلام الله کوچک، قطراً چارکی در کاغذ ترمه به خط نسخ. تاریخ و واقف معلوم نیست. جلد.
- کلام الله کوچک و چارکی، ایضاً در کاغذ ترمه، مذهب و مجدول که اکثر محو و محکوک است در جلد مقوی. جلد.
- کلام الله کوچک و چارکی ایضاً در پوست آهوبه خط کوفی که از اول و وسط و آخر در نه جا افتاده دارد و به خط نسخ در کاغذ نوشته‌اند از مرقوم بهرام میرزا. جلد.
- کلام الله کوچک بغلی در کاغذ ترمه و مذهب به خط جلال‌الدین سبزواری در جلد ساغری و ضربی. جلد.
- کلام الله کوچک کهنه و پاره شده دو جلد (چارکی کهنه و بغلی کهنه).
- کلام الله کوچک قطر، به خط کوفی در پوست آهو، مذهب و مجدول به جلد ساغری ضربی از موقوفه شاه عباس الصفوی. جلد.
- کلام الله به خط نسخ متعارف، قطراً کوچک در کاغذ قدیم، مجدول به جلد ساغری واقف و راقم معلوم نیست. جلد.
- کلام الله به خط خوشنویس در کاغذ خانبالغ، مذهب و مجدول و مجدول در جلد ساغری ضربی و تمام کار و مذهب راقم و واقف معلوم نیست. جلد.
- کلام الله به خط خوشنویس و مترجم از موقوفه شاه طهماسب اول مجدول به جلد ساغری و مذهب و ضربی. جلد.
- کلام الله به خط خوشنویس ایضاً مرقوم به دو قلم جلی و خفی در کاغذ خانبالغ مذهب و مجدول در جلد کاراصفهان. جلد.
- کلام الله وزیری و کوچک به خط ابراهیم ابن کاظم گورانی گنجه در کاغذ ترمه از موقوفه سلیم خان بیگریگی شیروان در جلد مقوی. جلد.
- کلام الله به خط خوشنویس در کاغذ خانبالغ مجدول و مذهب و مجدول از موقوفه شاه طهماسب مرحوم. جلد.
- کلام الله قلمی و مترجم. بدون تذهیب و جدول در کاغذ خانبالغ و مجدول در جلد

تیماج. جلد.

کلام الله به خط خوشنویس مرقوم به سه قلم رقاع و ریحانی با مرکب و آب طلا جلی و نسخ به خط خفی تمام مذهب و مجدول در کاغذ زر نشان از موقوفه کلبعلی بیگ قرمانلو به تاریخ یکهزار هجری. جلد.

کلام الله قلمی به خط ریحانی از موقوفه محمدقلی اوزانلر به تاریخ ۱۰۳۷ در کاغذ خانبالغ مذهب و مجدول که قواعد تجویدی و رای قراء سبعة نیز مندرج است در جلد ساغری و مذهب و ضربی. جلد.

کلام الله به خط خوشنویس و مترجم و مجدول در کاغذ خانبالغ متن و حاشیه وصله متن صفحه کاغذ کاهی رنگ و حاشیه، پشت کلی، از موقوفه ابوالقاسم بیگ ایواغلی ایشیک آقاسی باشی حرم محترم. جلد.

کلام الله قلمی به خط قدیم و مترجم و مجلد به جلد سیاه تیماج دو جلد که هر نصف کلام الله در جلد جداگانه است. دو جلد.

کلام الله قلمی مترجم به خط خوشنویس در کاغذ خانبالغ مذهب و مجدول و مجلد به جلد ساغری ضربی. جلد.

کلام الله به خط قدیم در کاغذ خانبالغ مجدول و مجلد به جلد تیماج سیاه. جلد.

کلام الله قلمی به خط خوشنویس در کاغذ خانبالغ، مترجم و مجدول و مذهب محشا به شأن نزول

کلام الله به خط خوشنویس قدیم در کاغذ خانبالغ، مترجم و مذهب و مجدول از موقوفه شاه قلی خلیفه، مهرداد در جلد ساغری روغنی. جلد.

کلام الله به خط قدیم، مذهب و مجدول در کاغذ خانبالغ از موقوفه شاه طهماسب مرحوم مجلد به جلد ساغری و ضربی و مذهب. جلد.

کلام الله قلمی و مترجم به خط خوشنویس قدیم در کاغذ خانبالغ و مجلد به جلد تیماج. جلد.

کلام الله قطر بزرگ قلمی و مترجم به خط ریحانی در کاغذ خانبالغ مجلد به جلد ساغری ضربی. جلد.

کلام الله قلمی به خط خوشنویس مذهب و مجدول در کاغذ خانبالغ و جلد ساغری از موقوفه مرحوم سلیمان میرزا جهت مرقد صفی میرزای مغفور. جلد.

کلام الله به خط قدیم و مترجم و مجدول در کاغذ قدیم که کهنه و مجزی شده، در جلد ساغری کهنه. جلد.

کلام الله ایضاً به خط قدیم و مجدول در کاغذ قدیم و مجلد به جلد کهنه. جلد.

کلام الله، به خط رقاغ مترجم در کاغذ خانبالغ، سر سوره و آیات مذهب که و رقاها شکسته است، مجلد به جلد ساغری. جلد.

کلام الله به خط قدیم، مجزی و اوراق شده در جلد‌های کهنه ۵ جلد.

کلام الله اوراق ایضاً به خط جلی و خفی رقاغ و نسخ در جلد کهنه. جلد.

کلام الله قلمی به خط قدیم در دارالحفاظ، روی رحل گذاشته شده که هر روز صبح حفاظ آستانه متبرکه تلاوت می‌نمایند ۵ جلد.

کلام الله کوچک قطر، به خط کوفی در کاغذ ترمه، مذهب و مجدول و مجلد به جلد ساغری. جلد.

کلام الله قطر چارکی به خط کوفی در پوست آهو، مجلد به جلد ساغری در موقوفه خان حسین میرزا صفوی. جلد.

کلام الله به خط رقاغ جلی و مترجم به انضمام تفسیر طبری در پنج مجلد. ۵ جلد.

کلام الله به خط قدیم بزرگ قطعه و کوچک قطعه. ۴ جلد.

کلام الله به خط قدیم و مترجم در جلد سیاه. جلد.

کلام الله به خط کوفی و قدیم. جلد.

کلام الله به خط قدیم، جلی و خفی و مذهب. جلد.

کلام الله به خط قدیم و مترجم که یک جزو از اول آن مذهب است. جلد.

کلام الله مجزی و اوراق، مرقومه به دو قلم جلی و خفی در جلد مقوی و منقش. جلد.

یک جزو مجلد از آیات قرآنی منسوب به خط یکی از حضرات علیهم السلام در کاغذ خانبالغ و جلد ساغری و ضربی از موقوفه شاه عباس الصفوی. جلد.

پنج سوره یس و غیره در کاغذ خطایی به خط عبدالخالق خوشنویس هروی مرقومه به دو قلم جلی به آب طلا و خفی با مرکب مذهب. جلد.

چهار جزو از کلام الله المسجد از ابتداء فاتحه الكتاب تا آخر جزو رابع به خط حاجی عماد انقاری الطاوسی از موقوفه اربن خان روملو در کاغذ خطایی مترجم و محسّا در جلد ساغری. جلد.

کلام الله مجزی و اوراق به خط رقاغ و مترجم با مشک سر سوره و آیات مذهب در جلد مستعمل و کهنه. جلد.

کلام الله کوچک قطر به خط کوفی در کاغذ قدیم. مجلد به جلد ساغری از ابتدای فاتحه الكتاب تا اواسط سوره التوبه. جلد.

چهار جزو از آیات کلام الله المجید به خط متعارف در جلد تیماج سیاه. جلد.

کلام الله مجزی و اوراق از سوره اعراف تا آخر سوره کهف در کاغذ خانبالغ مجدول و

مذهب در جلد ساغری کهنه. جلد.

کلام الله مجزی و اوراق بدون جلد، ریخته و پاشیده و متفرقه ۵ جلد.

پنج جزو از آیات قرآنی مذهب و مجدول و مذهب در کاغذ خانباغ ۵ جلد.

اجزاء کلام الله به خطوط متفرقه قدیم، بزرگ و کوچک به همه جهت ۲۷ جلد.

نصف اول کلام الله از ابتدا سورة فاتحه الكتاب تا آخر سورة كهف به خط رقاع در کاغذ خانباغ و جلد ساغری ضربی. جلد.

نصف اول کلام الله المجید ایضاً به خط قدیم و مترجم. جلد.

نصف اول کلام الله ایضاً به خط کوفی. دو جلد.

نصف اول کلام الله ایضاً به خط قدیم و مترجم و مجلد ۳ جلد.

نصف آخر کلام الله بخط قدیم و مترجم و مذهب. جلد.

نصف آخر کلام الله بخط کوفی. جلد.

نصف آخر کلام الله المجید ایضاً به خط قدیم. جلد.

دعوات از آیات قرآنی و ادعیه ایام سبعه، مذهب و مجدول به خط محمدابراهیم خوشنویس از مرقومه شاه سلطان حسین مرحوم. جلد.

سی پاره

سی پاره مجلد به جلد ساغری و ضربی در کاغذ ترمه، متن زرافشان و مذهب و مجدول از موقوف حضرت شاه اسماعیل علیه الرحمه مهور به مهر شریف ۳۰ جلد.

سی پاره مجلد به جلد ساغری به خط متعارف نسخ قطر هریک عرضاً و طولاً به قدر نیم گره در جوف قوطی چارگی ۳۰ جلد.

سی پاره مجلد به جلد ساغری به خط متعارف در کاغذ ترمه که سه جزو کسر دارد ۲۷ جلد.

سی پاره مجلد به جلد ساغری به خط حاجی عماد خوشنویس که تعمیر و شصت پاره کرده اند ۶۰ جلد.

ایضاً سی پاره به خط حاجی عماد خوشنویس مذهب و مجدول و مترجم که دو جزو کسر دارد ۲۸ جلد.

سی پاره به خط قدیم متعارف در کاغذ خانباغ که هفت جزء از آن کسر است ۲۳ جلد.

سی پاره مجدول و مذهب از موقوفه درویش خان صفوی علیه الرحمه ۳۰ جلد.

سی پاره مذهب و مجدول به خط قدیم از موقوفه حضرت شیخ صدرالدین موسی

علیه الرحمه که سه جزو کسر دارد ۲۷ جلد. مجلد ۱۹ جزو. بدون جلد ۸ جزو.
سی پاره به خط جلی و خفی مرقومه به آب طلا و مرکب که دوازده جزو کسر دارد ۱۸ جلد.

سی پاره به خط قدیم و مترجم و مذهب که هشت جزو کسر دارد ۲۲ جلد.
سی پاره مجزا به خط محمد الخلیلی که ده جزو کسر دارد ۲۰ جلد.
ایضاً از آیات قرآنی به خط محمد الخلیلی در جلد ساغری. جلد.
سی پاره به خط علاء الدین خوشنویس در جلد ساغری مذهب و مجدول ۳۰ جلد. تمام.
ایضاً سی پاره به خط علاء الدین خوشنویس که دوازده جزو کسر دارد ۱۸ جلد.
سی پاره مجدول و مذهب به خط خوشنویس که چهار جزو کسر دارد ۲۶ جلد.
سی پاره به خط قدیم ایضاً مجدول و مذهب، چهار جزو کسر دارد ۲۶ جلد.
سی پاره مجزا و اوراق متفرقه. چند جلد.

کتاب

کتاب شاهنامه قلمی مجدول و مذهب ۳ جلد.
کتاب مثنوی مولوی قلمی مجدول و مذهب دو جلد.
کتاب تعبیر خواب ابن سیرین قلمی یک جلد.
کتاب نظامی قلمی و مذهب و مجدول و مصور ۳ جلد.
کتاب خاقانی و قلمی و مذهب و مجدول دو جلد.
کتاب کلیات شیخ سعدی قلمی و مذهب و مجدول. جلد.
کتاب مسالک الممالک قلمی و مذهب و مجدول و مصور یک جلد.
کتاب فتوحات شاهی قلمی و مذهب و مجدول یک جلد.
خلاصه التواریخ روضة الصفا میرخواند یک جلد.
جلد سیم روضة الصفا میرخواند یک جلد.
کتاب تاریخ حبیب السیر مذهب و مجدول و قلمی دو جلد.
کتاب روضة الصفا جلد غزوات حضرت رسول الله صلوات الله علیه یک جلد.
کتاب ذخیره خوارزمشاهی قلمی. جلد.
کتاب حافظ ابروی قلمی. جلد.
قصاید و غزلیات شیخ سعدی. جلد.
یوسف و زلیخای قلمی مذهب و مجدول. جلد.
دیوان خطایی شاه اسماعیل مرحوم. قلمی. جلد.

- کتاب مشهد الشهداء قلمی. جلد.
- کتاب فرهاد و شیرین نظامی مجنول و مذهب و مصور. جلد.
- ایضاً فرهاد و شیرین وحشی مجنول و مذهب و زرافشان. جلد.
- مبادی الوصول علامه حلی رحمة الله علیه. جلد.
- درر و غرر علم الهدی رحمة الله علیه قلمی. جلد.
- اسرار الأبرار قلمی. جلد.
- حبیب السیر ایضاً بزرگ و کوچک. دو جلد.
- دیوان غزلیات عصمت بخارائی. جلد.
- کتاب شهنشاه نامه و قمر هاتفی تمام مذهب و مجدول. جلد.
- جنگ غزلیات شعراء قدیم. تمام مذهب و مجدول، کاغذ زرافشان. جلد.
- کتاب صریح الملک — املاک موقوفه آستانه متبرکه ۴ جلد. اول ۲ جلد تتمه ۲ جلد.
- دفاتر جمع و خرج املاک موقوفه ۱۷ بسته.

نعلین مبارک حضرت امام موسیٰ کاظم علیه الصلوة والسلام طرح عربی حجازی...
جفت.

عصای شیخ صفی الدین علیه الرحمة صدف گرفته. طولاً پنج چارک و گره ونیم.
عدد.

ایضاً عصای چوبی خط کش دو عدد.

پارچه های پیراهن جناب سلطان خواجه علی سیاه پوش در هنگام زهر دادن امیر
تیمور. چند پارچه.

دانه های تسبیح حضرت شیخ صفی الدین علیه الرحمة. چند دانه.

جعبه صدف گرفته و دوره آن نقره جهت دانه نشانیدن که دانه ها ریخته و خود جعبه
شکسته است. عدد.

رحل خاتم و شکسته بزرگ و کوچک ۴ عدد: شکسته ۳ عدد. درست عدد.

رحل مذهب و شیره دار. دو عدد.

رحل چوبی مستعمل. ۶ عدد.

ایضاً رحل بزرگ چوبی. عدد.

سر طوق علم عسکریه شاه اسماعیل علیه الرحمة به انضمام خود علم. عدد.

پنجه نقره جهت سر بیدق ۳ عدد.

قبه نقره جهت سر بیدق ۶ عدد.

قاب قران، کار قدیم، مستعمل و پاره شده ۵ طاقه.

ایضاً قاب قران ابریشم دوز مستعمل دو طاقه.

بو قچه. دو طاقه: گلابتون دوز یک طاقه. کتان شده یک طاقه.

قاب قران بغلی فولاد... [ناخوانا] نقره. عدد.

پوش صندوق و پرده در

پوش صندوق مطهر حضرت شیخ علیه الرحمۃ زری، کتیبه بافت، ممتاز کار هند. دو

طاقه.

پوش صندوق ایضاً زری، کهنه شده و مستعمل. دو طاقه.

پوش صندوق، ایضاً گلابتون دوز و ابریشم دوز مستعمل و پاره شده دو طاقه.

پوش صندوق ایضاً زری قرمز و زرد رنگ، مستعمل و کهنه ۶ طاقه.

پوش صندوق ایضاً ماهوت که در روی صندوق مطهر است دو طاقه.

پوش مخمل ایضاً، کهنه و اسقاط و مستعمل. ۱۳ طاقه.

پوش صندوق، ایضاً زری و غیره، بزرگ و کوچک و اسقاط ۱۲ طاقه.

پرده در نقره دار الحفاظ زری و کتیبه بافت با آستر تافته. طاقه.

پرده زری مستعمل و کهنه. دو طاقه: با آستر یک طاقه بی آستر یک طاقه.

پرده سفید مکتوبه از آیات با مرکب و آهار زده. طاقه.

پرده زری و گلابتون دوز و غیره که اسقاط و پاره شده ۸ طاقه.

پرده زری، آستر دار مستعمل که قدیماً به در نقره زده می شد. طاقه.

ایضاً پرده بزرگ سرخ و سفید آستر دار و مستعمل. طاقه.

پرده زری و پوش صندوق زری که به کلی اسقاط شده اند ۲۳ طاقه.

شده حریر دوزی کتیبه باف و کهنه و پاره شده ۹ طاقه.

پرده پیش روی صندوق مطهر حضرت شیخ علیه الرحمۃ پارچه ابریشمی دو طاقه.

ایضاً پرده پیش روی صندوق زری پاره پاره شده با حلقه طلا و نقره: (حلقه طلا ۶

عدد. حلقه نقره ۱۳ عدد). یک طاقه.

پرده بیدق مستعمل شده ۱۱ طاقه، زری ۴ طاقه، کتان ۸ طاقه.

پیراهن علم شاه اسماعیل مرحوم... [ناخوانا] سبز ۳ پارچه.

زین پوش گلابتون بافت، اسقاط ۶ طاقه.

- سکویوش کزمر. دو طاقه.
 زری قدیم کهنه و مستعمل. دو پارچه.
 زری قدیم مستعمل... [ناخوانا] سه زرع. [یک] پارچه.
 پارچه های مخمل پاره شده و بی مصرف. قدری.
 جاجیم... [ناخوانا] [یک] تخته.
 پوش قبه صندوق ۴ عدد.
 ریشه و قطاس ابریشم ضایع و بی مصرف، قدری.

اسباب و آلات متفرقه

- قلک مفرق و ریخته از موقوفه درویش صفوی به جهت آستانه. عدد.
 یخدان کهنه جفت.
 محجر چوبی نقره گرفته در حریم نشیمن جناب شیخ الصردالدین عدد.
 قندیل نذری مس ۷۵ عدد.
 منقل هفت جوش و ریخته و بزرگ ۳ عدد.
 کره نای کهنه و شکسته ۶ عدد.
 طوق فولادی مشبک و بزرگ ۳ عدد.
 سر طوق فولادی ایضاً ۶ عدد.
 سر طوق برنجی ۳ عدد.
 علم برنجی ۳ عدد.
 طشت بزرگ هفت جوش و سواد قلم و مکتوب. عدد.
 بیدق ماهوت. عدد.
 سنگ سماق شکسته که دو پارچه شده. عدد.
 قازقان بزرگ اسقاط و قورده ۳ عدد.
 آفتابه ریخته کار قدیم ۴ عدد.
 لگن ریخته کار قدیم و اسقاط ۴ عدد.
 صندوق و قوطی بزرگ و کوچک به جهت ظروف هنگام سفر ۱۴ عدد.
 کلافه چهل چراغ آهنی. عدد.
 صندلی آهن طرح جدید. جفت.
 چهار پایه گردون در چینی خانه.
 مصالح بنایی از قبیل بیل و کلنگ و جوال که هنگام تعمیر آستانه، اتیاع شده.

ظروف و چینی آلات

- جام فادزهر و محکوک کنار شکسته. عدد.
- ایضاً جام فادزهر و ساده دستگیره دار. عدد.
- ظرف یشم سالدن بزرگ و کوچک و صورت دار ۳ عدد.
- کاسه چینی سفید و ساده مودار لب طلا گرفته. دو عدد
- تنگ چینی دهن طلا گرفته فیروزه دار. عدد.
- گلاب پاش به صورت نیل ۳ عدد.
- ایضاً گلاب پاش به صورت هلاهل ۳ عدد.
- گیلاس چینی عدد.
- قیف چینی عدد.
- غلیان نارجلی و چینی عدد.
- کاسه چینی که دوره آبه الکرمی نوشته شده. عدد.
- پیاله سفید و ساده که توی آن قالب کاری است. عدد.
- قاب بزرگ باب اول ۷ عدد.
- ایضاً قاب باب اول متفرقه که از همدیگر متفاوت است یکصد عدد.
- قاب باب دویم متفرقه که از همدیگر در بزرگی و کوچکی تفاوت دارند ۱۳۳ عدد
- دوری مختلف بزرگ و کوچک ... [ناخوانا] و قطر ۷۷ عدد.
- قاب شیره داریشمی و ضخیم ۲۲ عدد.
- قدح و قدح نما شره داریشمی و ضخیم ۵ عدد.
- بشقاب متفرقه مودار و شکست و درست ۷۶ عدد.
- کاسه بزرگ و کوچک مودار ۹۳ عدد.
- پیاله شکست و درست ۱۵ عدد.
- نعلیکی ۷ عدد.
- قدح بزرگ و کوچک شکست و درست ۲۷ عدد.
- آفتابه و قهوه جوش بزرگ و کوچک شکست و درست ۲۹ عدد.
- تنگ بزرگ و کوچک مختلف الطرح درست و شکست ۲۷ عدد.
- خمره کوچک، طرح تنگ. شکست و درست و مختلف ۲۱ عدد.
- خمره بزرگ مختلف الطرح ۱۵ عدد.
- گلدان آبی قلم و یشمی دو عدد.
- طاس شیره داریشمی ۴ عدد.

تنگ بغلی آبداری. جفت.
 تنگ بزرگ طرح کدو و طرح غلیان ۶ عدد. طرح غلیان یک عدد طرح کدو ۵ عدد.
 تنگ شیره داریشمی بزرگ ۴ عدد.
 خمیره بزرگ و کوچک که تمام مختلف و درست و شکست است ۸۹ عدد. موجودی
 چینی خانه ۸۷ عدد. در خانه آقای مرتضی خان دو عدد.

پی نوشتها:

• ضرغام، شهریار، گزارشهای تلگرافی آخرین سالهای عصر ناصرالدین شاه (خبرهایی از خوی)، تهران: ۱۳۶۹، ص ۱۵.

شاعر کم حرف

شخصی به شاعری گفت: شعر بخوان!

گفت: از متقدمین یا متأخرین؟

گفت: از متأخرین.

گفت: عربی یا فارسی؟

گفت: فارسی.

گفت: قصیده یا غزل یا رباعی یا مثنوی؟

گفت: مثنوی.

گفت: رزمی یا بزمی؟

گفت: بزمی.

گفت: عارفانه یا عاشقانه؟

گفت: عاشقانه.

گفت: حقیقی یا مجازی؟

بیچاره مستأصل شد و گفت:

— برای امروز من همین مقدار کافی است!